

Душана ЗДРАВКОВА, председател на УС на ГЕРБ:

Председателят на УС на ГЕРБ Душана Здравкова счита, че един съдия трябва да бъде деполитизиран, но не и аполитичен * Дядо ѝ е осъден на смърт от Народния съд * С Бойко Борисов се запознава преди 5 години * Харесва работата на високи скорости и ангажираността * Бившият еврокомисар по разширяването на ЕС Гюнтер Ферхойген тълкува името ѝ Душана * Изпитва изключително удоволствие да чете и смята, че това трябва да е ежедневие за всеки

Душана Здравкова е председател на Управителния съвет на Граждани за европейско развитие на България (ГЕРБ), чийто неформален лидер е ген. Бойко Борисов. Родена е в с. Оризаре, Бургаска област. Завършила е Английската гимназия във Варна и право в Софийския университет. Работила е като юрисконсулт в системата на корабостроенето и туризма и като адвокат. От 1992 до 2004 г. е председател на Районен и Окръжен съд-Варна. От 2000 г. е и лектор по европейско право в Националния институт на правосъдието. Специализирала е в САЩ, в Академията по американско и международно право в Далас. От 1993 до 2002 г. е член и ръководител на комисията по информационни технологии и право в Съвета на Европа. В момента е съдия в Окръжния съд в морската столица.

- Г-жо Здравкова, какви бяха Вашите мотиви да приемете лидерския пост в ГЕРБ? Откога се познавате с неформалния лидер на движението ген. Бойко Борисов и кои негови качества цените най-високо?

- Истината е, че не възприемам поста като лидерски. С Бойко Борисов се запознах преди 5 г. и с него сме работили съвместно по много проекти. Например симулирахме съдебни процеси с ученици във Варна за разпространение на наркотици.

Те бяха по реални дела с истински съдии. Генерал Борисов беше в ролята на служител на НСБОП, който свидетелстваше в съда. Децата бяха силно впечатлени от него. Това е много по-силно като ефект, от която и да е лекция. На мен също много ми харесва желанието да се посвети на обществени каузи, но също и конкретните действия, които предприема, резултатите, които постига. Да рисува заедно с онкоболни деца, или да подаде ръката си на наркозависими младежи и на техните семейства. Той е от малкото хора на отговорен пост, който като главен секретар на Министерството на вътрешните работи отделяше време за такива неща. Това съвпада с моето разбиране, че човек временно заема пост в дадена институция, но човешките ценности са вечни.

- Сякаш оставате леко в информационна сянка. Това тактика ли е или стечение на обстоятелствата?

- Когато човек много говори, той не слуша. Мисля, че сега е редно повече да се дава възможност на хората да кажат това, което мислят и което искат да се случи реално. Като едно новосформирано сдружение, имаме да вършим изключително много организационна работа.

Една от целите на сдружението е да чуем проблемите на хората и да ги обективираме в проекти.

- В момента се учредяват структурите на ГЕРБ в цялата страна. Има ли, според Вас, опасност в започналия динамичен процес да не се отсеят най-достойните и да се окажете в ситуацията на доста други движения и партии, които се опариха от досиета, скандали, лични интереси и т.н.?

- Намираме се в период на организиране на клубове. Хората имат не само усещането, а и възможността за реални конкретни действия. Що се отнася до опасността, винаги съществува такава, затова работим върху смяната на модела.

Такива са проектите, изработването на определени регионални политики и стратегии в определени области, но подчертавам, че се разграничавам от партийна политика. Например, една много важна област за Стара Загора е екологията. Тя беше добре дефинирана и подсказана от хората на срещата, която бе направена при учредяването на клуба в града. Във Варна днес (7 юни, б.а.) ще се проведе среща с екологични организации, т.е. търсим допирните точки. Целта е процесите да са по-прозрачни, по-предсказуеми и да се види реално как върви всеки един от тях по пътя на присъединяването към ЕС, защото след това ни предстои още много работа.

Никога човек не може да избяга от лични интереси примерно от темата за досиетата. Лично за мен тя е интересна - малко се знае, че в периода 1985-86 г. по тоталитарно време бях съдия и бях "помолена" да напусна, защото дядо ми, който е бил учител, е убит от Народния съд. Знам, че това е станало по доноси на конкретни хора - колеги и съседи. Аз искам да знам не толкова конкретните им имена. Не става дума дори за възмездие и наказание, а за това, че случилото се трябва да се знае, да е ясно кой кой е, защото може би и сега тези хора първи ще заявят гражданска позиция, първи ще бъдат в нечий редове.

- В Стара Загора ген. Бойко Борисов посочи, че за "Лунна светлина" у нас дадох присъди, с които казваме добре дошли на наркотрафикантите, по 2,3 и 5 г. В същото време в Боливия за 7 дни са издадени 15-годишни присъди. 5 - тук, 15 - там - как бихте коментирали разликата?

- Трудно е да се прави паралел с нечие друго законодателство, а аз не познавам боливийското. В България това е въпрос, който трябва да реши законодателният орган т.е. Народното събрание. Ако гражданите считат, че има смисъл да бъде засилен наказателно-правният режим и наказанията за тези, които осъществяват примерно наркотрафика, тогава действително трябва да се случи, но пак подчертавам, че това зависи от законодателя.

- Изграждането на силно гражданско общество изисква освен всичко останало и законност. Кое е най-голямото противоречие между изискванията на ЕС и родната съдебна система? Къде куцаме най-много?

- Това е много сложен и интересен за мен въпрос. Възщност не става дума за противоречие, а за препоръки, а след това и критични констатации в поредицата от мониторингови доклади, които през периода 2000-2005 г. се правиха за България.

Критиките ставаха все по-категорични и засилени.

Никога ЕС не казва какъв точно да е моделът. Всяка една държава създава свой собствен модел на съдебна система. Тя трябва да бъде ефективна, предсказуема и ясна за обществото. В този смисъл оценките, дадени от европейските експерти, са категорични - в това, че има хаотични реформи в съдебната система, затова, че се фаворизират определени съдии, което беше отразено и в доклада от 16 май, че липсва доверие в обществото към съдебната система, че е ниско техническото качество на проектозаконите. Все още остава големият въпрос, дали е достатъчно гарантирана независимостта на съдебната система. Това е тема, по която може и трябва да се говори много.

- За вестник "Национална бизнес поща" ген. Бойко Борисов, визирайки ГЕРБ, каза: "Няма да пусна нещо, което е еднократна". Кога във времето виждате евентуалното учредяване на партия? Бихте ли приели роля, която да трансформира кариерата Ви изцяло на политическа основа?

- Не бих искала да коментирам въпрос, свързан с учредяването на партия не само защото законът не ми позволява. Все пак считам, че един съдия трябва да бъде деполитизиран, но не и аполитичен. В този смисъл принадлежа към тази част от гражданското общество, която е дълбоко разочарована от досегашния политически модел.

- Как приехте изявлението на ген. Борисов след срещата с Петър Стоянов, че, ако широка дясна коалиция излъчи общ кандидат за президент, той ще го подкрепи. Предопределя ли това позицията на ГЕРБ за предстоящите президентски избори?

- Разбирате, че на въпроси, свързани с политически партии, не мога да отговарям. Става дума за разбиване на един политически модел. ГЕРБ не е партия.

Никой друг от движението не беше на срещата между Бойко Борисов и Петър Стоянов.

Когато ГЕРБ има някаква позиция по какъвто и да е важен въпрос, я изразяваме ясно и вземаме отношение.

- Казвате, че борбата срещу корупцията ще я водите съвместно с бизнеса. Как виждате този процес да заработи реално?

- Процесът вече е започнал. Предприехме съвсем конкретни срещи с представители на различни направления в бизнеса, Примерно с БИБА или новата работодателска организация КРИБ, с морския бизнес подписахме меморандум във Варна. В момента провеждаме редица срещи за дефиниране на проблемите, имаме проекти. Един такъв проект, за който чакаме финансиране, е мониторинг на закони, които създават монопол в определени области.

Целта е евентуално разбиване на този монопол в области като енергетиката, електроснабдяването например, при действието на Закона за обществените поръчки, за закрила на потребителите и т.н. Другото финансиране касае информационните технологии, които да подпомогнат за по-ефективната и бърза информация от съдилищата и държавните институции. Много е важно за един бизнесмен промените в дружеството или фирмата да излязат бързо и в кратък срок, като регистрацията от съответния съд.

- Освен че сте председател на УС на ГЕРБ, сте съдия, занимавате се и с друга обществена дейност. В същото време имате семейство и сте майка на две деца. Как съумявате да съчетавате всичко това?

- Винаги съм харесвала работата на високи скорости и ангажираността. Освен административната работа като председател на Окръжния съд, съм участвала примерно в първата организация, която започна обучението на съдии в България.

Член съм и на клуб "Отворено общество" във Варна. Работила съм с дъщеря ми Анна, която е на 18 г., по проекти, касаещи образованието на младите хора. Синът ми Здравко е политолог по образование и работи във Вашингтон, но е с твърдото намерение да се върне в България. Оказа се, че децата ми предпочитат друга своя посока на реализиране.

- Мнозина виждат в ГЕРБ движение с подчертано "мъжкарски" характер. Как се чувства една жена-ръководител в обкръжението на толкова силни личности, известни кметове, доказали се хора?

- Да се работи с мъже е истинско предизвикателство. Професионалната ми кариера, дълго време преди да стана председател на Окръжния съд, бе такава, че съм работила в обкръжението на повече представители на силния пол.

В ГЕРБ сме и съмишленици, и хора, които се харесват.

Когато човек прави нови неща и поеме по неотъпкани пътища, винаги е трудно, без значение дали си мъж или жена.

- Имате интересно име - Душана. Откъде идва то, как Вие дешифрирате значението му?

- Това е името на едната ми баба, която е от македонския край. Баща ми е от търновския Трапезундов род, началото на който слага един свещеник, обесен в Търново, след което е канонизиран. Коренът на името ми е от "душа". На 12 юни на Свети дух имам имен ден. Много интересно тълкуване даде бившият еврокомисар по разширяването на ЕС Гюнтер Ферхойген, който, след като преведох значението на сложното славянско име, възкликна: "О, значи - здрав дух в здраво тяло!"

- "НБП" има точно такава рубрика - "Яки българи, яка България", посветена на здравословния начин на живот.

- Може да ме вземете за нейно лице (смее се). Спортуването за мен остана назад в годините, когато бях плувкиня в "Черно море". Сега просто нямам време.

- Покрай динамичния делник, остава ли Ви време за хоби, за лични интереси? За какво мечтаете?

- Нека не звучи като клише, но си мечтая за достоен живот на моите родители, на моето поколение и най-вече на децата ни.

Много обичам театъра. Като ученичка, а по-късно и като студентка бях участник в художествената самодейност. Щях да кандидатствам театрознание във ВИТИЗ, но беше нулева година и записах право. Изключително удоволствие изпитвам и да чета, макар това да не трябва да е хоби, а ежедневие за всеки. Имаме къщи и един пудел, който е сериозна допълнителна отговорност, тъй като миналата година предишният домашен любимец, също пудел, умря на 16 г. Взехме Джуниър, но го разглезахме ужасно, особено след като попадна в зъбите на един ротвайлер.

Милена ЖЕЛЕВА